

Länsstyrelsen i Västerbottens län beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Frängstorp's grundvattentäkt, Umeå kommun;

Utkom från trycket den 2 okt 2014

beslutade den 13 juni 2014.

Med stöd av 7 kap 21 miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att inrätta vattenskyddsområde för grundvattentäkt i Frängstorp, Mullsjö 3:25, Umeå kommun. Skyddsområdet ska ha den omfattning som framgår av bifogad karta. Skyddsområdet är indelat i vattentäktsszon, primär-, sekundär-, och tertiär skyddszon.

Med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna skydds-föreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Länsstyrelsen överlåter åt kommunens nämnd för miljöfrågor att på ansökan av den som berörs av ett beslut enligt skyddsföreskrifterna medge undantag från beslutet.

Detta beslut ersätter tidigare meddelat beslut, 1981-01-07, ärendebeteckning 11.184-1005-80, om skydd för grundvattentäkt i Frängstorp, Mullsjö 3:25, Umeå kommun.

Skyddsföreskrifter

§ 1

Allmänt

Nedanstående föreskrifter gäller inom det skyddsområde som utmärkts på bifogade kartor.

Skyddsområdet är indelat i vattentäktsszon samt primär-, sekundär- och tertiär skyddszon.

Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda vattentillgångarna inom området i ett flergenerationsperspektiv.

Av lag och föreskrifter följer särskilda regler för vattenskyddsområden.

§ 2

Definitioner

I dessa föreskrifter har ordet *hantering* samma betydelse som enligt lagstiftning om kemiska produkter, det vill säga innehav, lagring, användning etc, om inte annat föreskrivs.

24FS 2014:16 Med *miljö- och hälsoskyddsnämnd* avses den kommunala nämnd som har att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Med *grot* avses grenar och toppar, dvs. det spill som uppstår i samband med avverkning.

Med *växtnäringsämnen* avses naturgödsel, handelsgödsel, avloppsslam och andra ämnen som tillförs gröda i näringstillskottssyfte.

Med *schaktningsarbete* avses sänkning av marknivå för större anläggningsarbete än för grundläggning av enskild villa eller till djup lägre än en meter.

Med *maskinell markberedning* avses plöjning och annan markberedning för skogsplantering.

Med *materialtäkt* avses täkt av naturgrus, sand, morän, berg eller andra i området förekommande naturliga materialslag som kan tillgodogöras för anläggningsändamål eller motsvarande.

§ 3 **Vattentäktsszon**

Inom vattentäktsszon får endast vattentäktssverksamhet bedrivas. Pumpanläggningar ska vara överbyggda och försedda med larm.

§ 4 **Primär skyddszon**

a) Miljöfarlig verksamhet

Det är förbjudet att etablera miljöfarlig verksamhet.

b) Hantering av petroleumprodukter, kemikalier och andra för yt- och grundvatten skadliga ämnen

Hantering av petroleumprodukter, brandfarliga vätskor, andra kemikalier och för yt- och grundvatten skadliga ämnen är förbjuden, med undantag för produkter som används i dricksvattenproduktion. Sådan hantering ska dock anmälas till Miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Med hantering avses i denna punkt inte sedvanligt innehav av drivmedel som finns i tankarna, eller andra petroleumprodukter nödvändiga för fordonets drift, i bilar, skotrar, arbetsmaskiner och liknande fordon. Detta undantag gäller inte för fordon som inte längre är i bruk (skrotfordon).

c) Transport av farligt gods

Transport av farligt gods är förbjuden.

d) Upplag och väghållning

Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet. Användande och lagring av vägsalt är förbjudet.

e) Täktverksamhet, andra schaktningsarbeten

All verksamhet med materialtäkt är förbjuden.

Schaktningsarbete får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Tillstånd krävs inte för arbeten som prövas av mark- och miljödomstolen eller länsstyrelsen. Tillstånd krävs inte heller för schaktning för byggnader som fått bygglov. **24FS 2014:16**

f) Skogsbruk

Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Skogsgödsling får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Permanent upplag av grot och annan skogsråvara (timmer, bark m.m.) är förbjudna. För tillfälligt upplag krävs tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden. Med permanent upplag i denna punkt avses upplag under längre period än en avverkningsäsong. Normala vedupplag och timmeravlägg under pågående avverkning omfattas inte.

Maskinell markberedning är förbjuden.

g) Avledning av hushållspillvatten och dagvatten samt hantering av avfall
Anläggningar för infiltration av hushållspillvatten är förbjudna.

Fordonstvätt är förbjuden.

Deponering av avfall är förbjudet.

Det är förbjudet att lägga upp snö från annat område än vad som utgör det primära skyddsområdet.

h) Energianläggningar, borrningsarbete m.m.

Det är förbjudet att anlägga markvärmeanläggningar (ytjord-, berg-, grundvatten- och sjövärme).

Andra typer av borrhål eller liknande arbeten är förbjudna.

j) Enskilda grundvattentäkter

Det är förbjudet att anlägga brunn för enskild vattentäkt.

§ Sekundär skyddszon

a) Miljöfarlig verksamhet

Miljöfarliga verksamheter som inte är tillståndspliktiga enligt bestämmelserna i miljöbalken får inte etableras utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden.

b) Hantering av petroleumprodukter, kemikalier och andra för yt- och grundvatten skadliga ämnen

Hantering av petroleumprodukter som krävs för uppvärmning av bostads- och näringsfastighet ska anmälas till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Annan hantering av petroleumprodukter eller brandfarliga vätskor får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Det är förbjudet att ha förvaringsbehållare (cistern) med en totalvolym större än 250 liter och stationära förbränningsmotorer om de inte är utrustade med eller placerade så att hela den lagrade volymen vid läckage säkert kan förhindras tränga ner i marken.

24FS 2014:16 Hantering av andra kemikalier och för yt- och grundvatten skadliga ämnen ska anmälas till miljö- och hälsoskyddsnämnd. Anmälan krävs dock inte för hantering av färg, lösningsmedel och liknande i hushåll och för underhåll av byggnad.

Med hantering avses i denna punkt inte sedvanligt innehav av drivmedel som finns i tankarna, eller andra petroleumprodukter nödvändiga för fordonets drift, i bilar, skotrar, arbetsmaskiner och liknande fordon. Detta undantag gäller inte för fordon som inte längre är i bruk (skrotfordon).

Med hantering avses inte heller påfyllnad, förvaring och transport av maximalt två dunkar å 20 liter drivmedel. Inte heller avses hantering av mindre mängder än 5 liter av andra petroleumprodukter och kemikalier.

c) Transport av farligt gods

Transport av farligt gods är förbjuden. Förbudet avser inte transport av de produkter och i de mängder som medges enligt dessa föreskrifter, från sådan rekommenderad väg till fastighet inom skyddsområdet.

d) Upplag och väghållning

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet.

Användning av vägsalt på enskilda vägar samt lagring i samband därmed ska anmälas till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

e) Tåktverksamhet, andra schaktningsarbeten

Befintlig husbehovstäkt ska anmälas till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Materialtäkt, med undantag för husbehovstäkt, får inte etableras.

Ytterligare husbehovstäkt får inte öppnas utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Tåktverksamhet får inte ske till lägre nivå än 2 meter över högsta naturliga grundvattnnivå.

Inom avslutad täkt är det förbjudet att framföra motorfordon.

Tillfartsvägar till täkt ska vara avspärrade.

Schaktningsarbete får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnd. Tillstånd krävs inte för arbeten som prövas av mark- och miljödomstolen eller länsstyrelsen. Tillstånd krävs inte heller för schaktning för byggnader som fått bygglov.

f) Jordbruk, trädgårds- och djurskötsel

Hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Användning av kemiska bekämpningsmedel direkt på djur är tillåtet om det sker inomhus, liksom hushållsanvändning av kemiska bekämpningsmedel som sker inomhus samt användning av sådana medel på husfasad.

Hantering av växtnäringssämnen samt förvaring av ensilage i silo får inte före- **24FS 2014:16**
komma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnd. Tillstånd krävs dock inte
för hushållshantering av växtnäringssämnen.

g) Skogsbruk

Hantering av kemiska bekämpningsmedel och skogsgödsling får inte förekomma utan
tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Permanent upplag av grot och annan skogsråvara (timmer, bark m.m.) är förbjudna.
Med permanent upplag i denna punkt avses upplag under längre period än en avverk-
ningssäsong. Normala vedupplag omfattas inte.

h) Avledning av hushållspillvatten och dagvatten samt hantering av avfall

Ytterligare anläggningar för infiltration av spillvatten får inte anläggas utan tillstånd
av miljö- och hälsoskyddsnämnd. Befintliga avloppsanläggningar ska vara utformade
och brukas på sådant sätt att anläggningen inte kan förorena grundvattnet.

Deponering av avfall är förbjudet.

Det är förbjudet att lägga upp snö från annat område än vad som utgör det primära
eller sekundära skyddsområdet.

i) Energianläggningar, borrhälsarbete

Markvärmearrättningar (ytjord-, berg-, grundvatten- och sjövärme) får inte anläggas
utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Det är förbjudet att anlägga värmelager i grundvatten med temperatur högre än 20°C.

Andra typer av borrhälsarbete eller liknande arbeten får inte ske utan tillstånd från miljö-
och hälsoskyddsnämnd.

j) Enskilda grundvattentäkter

Ytterligare brunn för enskild vattentäkt får inte anläggas utan tillstånd av miljö- och
hälsoskyddsnämnden. Befintlig brunn ska hållas i sådant skick att anläggning inte
riskerar skada grundvattentäkten.

§ **Tertiär skyddszon**

a) Miljöfarlig verksamhet

Miljöfarliga verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt be-
stämmelserna i miljöbalken får endast etableras efter anmälan till miljö- och hälso-
skyddsnämnden.

*b) Hantering av petroleumprodukter, kemikalier och andra för yt- och grundvatten
skadliga ämnen*

Ytterligare etablering av yrkesmässig verksamhet vid vilken hanteras petroleumpro-
dukter, kemikalier eller andra skadliga ämnen, eller där sådan befintlig verksamhet
utvidgas, kräver anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnd.

c) Transport av farligt gods

Transport av farligt gods är förbjuden, utom på de vägar som av länsstyrelsen rekom-
menderas för transport av farligt gods. Förbudet avser inte transport av de produkter

24FS 2014:16 och i de mängder som medges enligt dessa föreskrifter, från sådan rekommenderad väg till fastighet inom skyddsområdet.

d) Tåktverksamhet och andra schaktningsarbeten

Materialtåkt och annat schaktningsarbete till lågre nivå än 2 m över högsta naturliga grundvattennivå får inte ske utan tillstånd från länsstyrelsen.

e) Hantering av avfall m.m.

Deponering av avfall är förbjudet. Det är förbjudet att lägga upp snö från områden utanför vattenskyddsområdet.

§ 7

Allmänna bestämmelser

Hänsynsreglerna i miljöbalken

I miljöbalkens 2 kap 3 § finns allmänna bestämmelser som innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan komma att utnyttjas som vattentåkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, åla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjåla skadan. Skyddsåtgärder kan ses som en upplysning om hur de allmänna hänsynsreglerna ska tolkas inom skyddsområdet.

Anmälan om olyckshändelser

Olyckor eller händelser som inträffat inom skyddsområdet och kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening, ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefon 112, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt vattentåktens huvudman.

Tillsyn och påföljd

Tillsynen utövas av kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd. Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap 8 § miljöbalken (1998:808).

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m m regleras i 31 kap 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsåtgärder.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt vattenskyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Dispens

Om det finns särskilda skäl kan miljö- och hälsoskyddsnämnden medge undantag (dispens) från ovan meddelade föreskrifter. Samråd ska ske med berörda parter innan dispens medges.

Skyltar

Huvudman för vattentäkten ska sätta upp informationsskyltar vid allmänna vägar och skogsbilvägar som passerar gränsen till skyddsområdet. Vid allmän väg krävs enligt 46 § väglagen Länsstyrelsens tillstånd för att sätta upp vägs skyltar inom ett avstånd av 50 m från vägområdet. Inom vägområdet krävs enligt 43 § väglagen tillstånd av väghållningsmyndighet.

Övrig lagstiftning

Tillstånd och dispens enligt föreskrifterna i detta beslut fritar inte från prövning enligt annan lagstiftning. Utöver ovanstående föreskrifter gäller även vad som sägs i gällande författningar.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets författningssamling, NFS 1997:2 (14 §) finns föreskrifter om användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Kommentarer och anvisningar till hur föreskrifterna ska tillämpas finns i Naturvårdsverkets Allmänna råd 97:3 samt NFS 2000:7.

Hantering av brandfarliga vätskor och övriga kemikalier

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om skydd mot mark och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Det innebär bl a att ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, ska utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Vidare ska informationsskylt om "vattenskyddsområde" vara uppsatt vid påfyllningsrör för tank inom vattenskyddsområde. Cistern eller lösa behållare för en sammanlagd volym som är större än 250 liter ska ha sekundärt skydd. Detta gäller dock inte cistern som är belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt.

Transport av farligt gods

Länsstyrelsen har i särskilt beslut rekommenderat vissa vägar för transport av farligt gods i länet. Om transporter av farligt gods sker ska det fordon som använts uppfylla Statens Räddningsverks krav enligt ADR/ADR-S.

§ 8**Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

Beträffande befintliga verksamheter behöver sådan åtgärd som krävs för att uppfylla föreskrifterna i § 3, § 4f samt § 5b, 5d, 5e, 5f och 5g inte vara genomförda förrän ett år efter det att denna föreskrift trätt i kraft.

Magnus Langendoen

Brith-Lis Jacobsson